

Na straży granicy Francji

staną oddziały angielskie i włoskie

Panika w stolicy Abisynji

Bomby włoskie zniszczyły 2 samoloty abisyńskie

LONDYN, 19. 3. Procedura, którą prawdopodobnie Rada Ligi zastosuje, jest następująca: Sygnatariusze Lokarna skierują do Rady Ligi projekt zalecenia, aby sporne zagadnienie zgodności paktu francusko - sowieckiego z paktem lokarnieńskim przekazać do trybunału haskiego. Rada Ligi zalecenie to uchwali i w myśl dalszych postanowień sygnatariuszy uchwali wprowadzenie tymczasowych zarządzeń ochronnych (measures conservatoires), w postaci nowej strefy zdemilitaryzowanej w Nadrenji, obsadzonej przez wojska międzynarodowe (oddziały angielskie i włoskie — obok francuskie).

Jeśli Niemcy, czego należy oczekiwać, uchylą się od oddania sporu trybunałowi haskiemu i nie zgodzą się na wspomniane zarządzenia tymczasowe, spór mimo to odesłany będzie zapewne do Hagi, a w międzyczasie, aż do uzyskania orzeczenia, Rada poleci sygnatariuszom Lokarna, aby w braku skutecznego zarządzenia ochronnych zawarli między sobą stosowny układ, zapewniający bezpieczeństwo naruszonych wskutek wycofania się Niemiec z zobowiązań lokarnieńskich. Układy te wejdą wówczas w życie w postaci specjalnych gwarancji brytyjskich dla Francji i Belgii, w których wspólne narady sztabów odgrywać będą doniosłą rolę.

Przy tej procedurze zyska się nieco na czasie i odroczyć powzięcie decyzji co najmniej na 2 miesiące. Po tym okresie, gdy trybunał haski wyda orzeczenie i gdy odbędzie się już plebiscyt w Niemczech i wybory we Francji, przystąpi się do szerzej zakrojonych rokowań na temat całokształtu

bezpieczeństwa i stabilizacji pokoju w Europie. Specjalne gwarancje, jakich W. Brytania udzieli obecnie Francji i Belgii, pozostałyby w mocy na cały okres prowadzenia tych rokowań. W kuluarach Rady Ligi była już dziś mowa o tem, że na początek czerwca zwołana będzie zapewne do Brukseli nowa europejska konferencja o utrwaleniu bezpieczeństwa i pokoju.

PARYŻ, 19. 3. „Petit Parisien” przynosi szereg szczegółów, dotyczących zawartego kompromisu pomiędzy państwami lokarnieńskimi. Zdaniem pisma punkt drugi zawartego kompromisu, obejmujący zarządzenia zabezpieczające do czasu ustanowienia nowego systemu prawnego - międzynarodowego, obejmuje następujące działy: a) Ograniczenie sił niemieckich, stacjonowanych w nadrenskiej strefie zdemilitaryzowanej i zakaz budowy fortyfikacji w tej strefie. b) Wytworzenie 20-kilometrowej strefy zdemilitaryzowanej na terytorjum niemieckim, obsadzonej przez siły międzynarodowe. c) Powołanie specjalnej komisji, której zadaniem byłoby czuwanie nad wykonaniem powyższych klauzul. d) Umieszczenie na terytorjum francuskim wzdłuż granicy z Niemcami niewielkich oddziałów angielskich i włoskich, mających charakter symboliczny, a reprezentujących siły państw gwarantujących.

Trzeci punkt kompromisu przewiduje współpracę sztabów generalnych francuskiego, angielskiego i belgijskiego, celem technicznego opracowania ewentualnych zarządzeń wojskowych. Współpraca ta ma rozpocząć się natychmiast. Porozumienie zawarte między

sztabami ma mieć charakter automatyczny, przybierając w razie niebezpieczeństwa agresji, charakter prawdziwego sojuszu wojakowego.

Ogromna większość dzienników z niezadowolaniem reaguje na koncepcję powierzenia obrony granicy francuskiej żandarmerji międzynarodowej.

Większość dzienników podkreśla z zadowoleniem wczorajsze oświadczenie polskiego ministra spraw zagranicznych, iż głosować będzie na rezolucję francusko-belgijską.

Niezwykły spór o pretensje przedwojenne

PRZEMYŚL, 20. 3. W Sądzie Okręgowym toczy się obecnie sensacyjny proces z oskarżenia literata i poety lwowskiego, Mieczysława Lisiewicza, emerytowanego rotmistrza, a obecnie sekretarza teatrów miejskich we Lwowie przeciw Karolinie ks. Lubomirskiej z Bakońcyc k. Przemyśla. W skardze swej p. Lisiewicz domaga się unieważnienia przez sąd skreślenia prawa zastawu na kwotę 104 tysięcy koron austriackich ze stanu biernego dóbr ks. Lubomirskiej. Zezwolenie bowiem na eksatabulację uzyskała ks. Lubomirska od matki p. Lisiewicza, wpłaciwszy za kwotę 400 tys. koron (tyle bowiem wynosiła pretensja rodziny adwokata lwowskiego dra Zygmunta Lisiewicza)

RZYM, 19. 3. Komunikat wojenny nr. 159. Zarówno na froncie somalijskim, jak na froncie erytrejskim nie zaszło nic godnego uwagi.

Jeden z naszych samolotów bombardujących trafiony został pociskiem artylerji przeciwlotniczej, lecz zdołał mimo to wyładować po stronie włoskiej, chociaż wszyscy członkowie załogi, z wyjątkiem jednego, odnieśli rany.

Przed dwoma dniami lotnicy włoscy na południe od jeziora Asziangi wykryli dwa samoloty abisyńskie typu „Potez”, ukryte w

dolinie. Pomimo silnego ognia artylerji przeciwlotniczej, samoloty włoskie opuściły się na małą wysokość i bombami zniszczyły aparaty abisyńskie.

Wobec władz włoskich zgłosili eległość liczni przywódcy abisyńscy, wśród nich Dedżak Amre, jeden z synów rasy Sejuma.

Z INNYCH ZRODEŁ

Według wiadomości ze źródeł francuskich i angielskich, pomiędzy górą Aladzi a jeziorem Aszandzi w dalszym ciągu toczą się zajadłe walki. Abisyńczycy twierdzą, iż wojska ich, któreimi osobiście dowodzi negus, zdołały na tym odcinku powstrzymać chwilowo ofensywę włoską. Cesarz abisyński, który dowodzi osobiście operacjami na froncie północnym, pracuje — jak donosi Reuter z Addis Abeby — po 20 godzin dziennie. Znajduje się on w najbardziej zagrożonych miejscach, kierując osobiście wojskami.

W Addis Abebie powstał dzisiaj popłoch na wiadomość, iż trzy samoloty posuwają się ku stolicy. Wkrótce jednak otrzymano telefonogram, że lotnicy włoscy zawrócili.

Jak donosi Reuter z Addis Abeby, podczas jednego z ostatnich ataków lotniczych na Kworam odłamkami bomb włoskich został zdrańczeni trzej Angielcy, należący do brytyjskiej misji Czerwone-

go Krzyża. Lekarz holenderski van Schelven został ranny.

W STOLICY ABISYNJI

ADDIS ABEBA 19. 3. Członkowie rządu abisyńskiego wygłosili dziś w różnych dzielnicach miasta przemówienia do ludności o treści mniej więcej następującej: „Agenci włoscy szerzą tendencyjne wieści. Ufajcie wyłącznie komunikatom i oświadczeniom rządu abisyńskiego”. Równocześnie wydano rozporządzenie, nakazujące właścicielom radiostacji złożyć imię i nazwisko w poselstwach, o ile chodzi o cudzoziemców, lub w halli miejskiej przez tubylców.

Na posiedzeniu abisyńskiego towarzystwa patriotycznego zapowiedziano surowe kary za szerzenie defetystycznych poglądów i propagandy na rzecz Włoch.

P. Prezydent R. P. interesuje się olimpiadą

P. Prezydent R. P. przyjął delegację polskiego Komitetu Olimpijskiego w osobach prezesa plk. Głabisza i wiceprezesa plk. Wendy. Delegacja złożyła P. Prezydentowi sprawozdanie z przebiegu olimpiady zimowej w Garmisch-Partenkirchen i meldunek o stanie przygotowań Polski do olimpiady letniej w Berlinie.

Następnie delegacja udała się do p. premiera Zyndram-Kościałkowskiego, któremu również złożyła sprawozdanie.

Uroczystości w dniu imienia ś. p. Marszałka Józefa Piłsudskiego

Dzień imienia ś. p. Marszałka Piłsudskiego obchodzono w całym kraju w powadze i skupieniu.

W Warszawie, w kaplicy belwederskiej odprawił ks. biskup polowy Gawlina cichą mszę świętą, której wyłuchali: Prezydent R. P. Mościcki, gen. Śmigły - Rydz, przedstawiciele rządu, generalicja oraz delegacja. Jednocześnie odprawione zostały we wszystkich kościołach msze święte dla wojska i młodzieży szkolnej.

Popołudniem odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy, wmurowanej w domu funduszu emerytalnego Banku Polskiego przy ul. Moniuszki 2, w którym to domu komendant Józef Piłsudski zamieszkał po powrocie z Magdeburga. Okolicznościowe przemówienie wygłosił prezes Banku Polskiego Koc.

Wezoraj we wszystkich ośrodkach Polonji zagranicznej odprawione były nabożeństwa żałobne oraz urządzone akademje ku czci ś. p. Marszałka.

Półpoście w Paryżu

Kryzysowe krowy i tłusty byk

PARYŻ, 19. 3. Ludność Paryża obchodziła dziś według dawnych obyczajów t. zw. półpoście. Osobny komitet zorganizował pochod t. zw. „Boeuf gras”. Prowadzeniu tej zabawy ludowej sprzyjała słoneczna wiosenna pogoda.

Pochód przeszedł od bramy Wersalskiej, przez dzielnicę południową i północną, przez Montparnasse i dzielnicę uniwersytecką (quartier Latin) do ratusza. W pochodzie brały udział wozy, symbolizujące ulubione dania

stołowe odsłonięcia tablicy, wmurowanej w domu funduszu emerytalnego Banku Polskiego przy ul. Moniuszki 2, w którym to domu komendant Józef Piłsudski zamieszkał po powrocie z Magdeburga. Okolicznościowe przemówienie wygłosił prezes Banku Polskiego Koc.

Wezoraj we wszystkich ośrodkach Polonji zagranicznej odprawione były nabożeństwa żałobne oraz urządzone akademje ku czci ś. p. Marszałka.

Podróżuj samolotem

Warszawska giełda pieniężna w dniu 20 marca

Dewizy: Belgja 89.53; Holandia 360.90; Kopenhaga 117.20; Londyn 36.24; Nowy Jork (kabel) 5.28 1/2; Paryż 35.01; Praga 21.95; Szwajcaria 173.30; Stokholm 135.30.

Obroty dewizami większe niż średnie, tendencja nieco mocniejsza. Banknoty dolarowe w obrotach prywatnych 5.28 1/2; rubel złoty 4.79 1/2; dolar złoty 9.03 1/2; rubel srebrny 1.85; gram czystego złota 5.9244; marki niem. 140.50; funty ang. 26.25.

Papiery procentowe: 7 proc. poź. stahil. 62.83 (odc. po 500 dol.) 63.50 (w proc.); 4 proc. państw. poź. prem. 59.75; 5 proc. poź. kolej. konwers. 56.50; 8 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj. 94.00 (w proc.); 8 proc. oblig. Banku Gosp. Kraj. 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. Banku Gosp. Kraj. 83.25; 7 proc. oblig. Banku Gosp. Kraj. 83.25; 8 proc. L. Z. Banku Roin. 94.00; 7 proc. L. Z. Banku Roin. 83.25; 4.5 proc. L. Z. ziemskie, seria V 44.63; 4.5 proc. L. Z. Poż. cięmatwa kred. seria L. 40.50, seria K. 42.38; 5 proc. L. Z. m. Warszawy (1933 r.) 54.75; 5 proc. L. Z. m. Łodzi (1933 r.) 48.75; 5 proc. L. Z. m. Siedlec (1933 r.) 27.75.

Akcie: Bank Polski 97.00; Częstochowa 26.00; Łalpor 9.15; Ostrowiec 26.50; Starachowice 34.50.

Dla pożyczek państwowych tendencja niejednolita; dla listów zastawnych cokolwiek słabsza; dla akcji przeważnie mocniejsza. Pożyczki dol. w obrotach prywatnych: 7 proc. poź. Śląska 69.25 (w proc.); 5 proc. renta ziemiska 56.00; 3 proc. renta ziemiska (odcinki grubsze) 49.25; 3 proc. poź. premj. budowlana 27.75.

Notowano za 100 kg. pszenica jednolita 21.25—21.75, pszenica abierana 20.75—21.25, żyto I standart 13.25—13.50, żyto II st. bez obrotów 13.00—13.25, owsia 1-szy st. 16.00—16.25, I-A st. 16.00—16.50, II-gi st. 15.25—15.75, jęczmień browarny 15.75—16.00, jęczmień II-gi gat. 15.50—15.75, gat. III-ci 15.25—15.50, gat. IV-ty 15—15.25, groch polny 18—19, Victoria 30—32, wyka 24.00—25.00, peluska 24—25, sociewka podw. czarna 23.50—24.50, łubin nieb. 0.50—10.00, 20ty 12.50—13.50, rzepak zimowy 42.00—43.00, rzepak letni 41.00—42.00, rzepak letni 41.50—42.50, siemię lniane 35.00—36.00, konopina czerwona sur. bez gr. kan. 115—130, o czyst. 97 proc. 160—170, biała sur. 60—70, o czyst. 97 proc. 80—100, mak niebieski 00.00—02.00, ziemniaki jadalne 4.50—5.50, mąka pszenka gat. I-szy wyciągowa 34.50—36.50, gat. I-A 32.50—34.50, gat. I-B 31.50—32.50, gat. I-C 30.50—31.50, gat. I-D 29.50—30.50, gat. II-A 28.50—29.50, gat. II-B 26.50—28.50, gat. II-D 24—25, gat. II-F 23—24, gat. II-G 22—23, mąka pastewna 15—16, mąka żytnia gat. I-szy wyciągowa 21—22, gat. I-szy do 50 proc. 21.00—22.00, gat. I-szy do 65 proc. 20.00—20.50, gat. II-gi 16—17, razowa 16—16.50, poślednia 12—12.50, otręby pszenne grube 12.50—13.00, średnie 11.50—12.00, mialkie 11.50—12.00, otręby żytnie 10.00—10.50, kuchen lniane 17.25—17.75, rzepakowe 15.00—15.50, sruta sojowa 22—22.50.

Parę dni złudzeń naiwnej

Falszywy oficer na ławie oskarżonych

Na ławie oskarżonych w Sądzie Okręgowym zasiadł Leon Kotowski, karany już za oszustwo pod zarzutem dopuszczenia się wyłudzenia pieniędzy od swojej znajomej oraz fałszerstwa dokumentu.

Kotowski poznał krawcową, Annę Józwiak, od której obietnicą ożenku wyłudził różne kwoty. Kiedy jednak Józwiak zaczęła wątpić w uczciwość zamiarów Kotowskiego, przedstawił zaświadczenie podpisane przez gen. Popieła, komendanta Wyższej Szkoły Wojennej, stwierdzające, że Kotowski jest uczestnikiem

kursów Wyższej Szkoły Wojennej i ma szereg wyższego oficera. Jednocześnie „gen. Popiel” zezwalał „oficerowi” Kotowskiemu na wstąpienie w związek małżeński z Anną Józwiak.

Po kilku dniach jednak prawda wyszła na jaw, zaświadczenie okazało się sfałszowane, a Kotowskiego pociągnięto do odpowiedzialności karnej.

Sąd Okręgowy uznał winę jego za udowodnioną i skazał go na półtora roku więzienia nie darując części kary na zasadzie amnestji spowodu recydywy.

Nowy zwrot w procesie

miljonową fundację dla prawników

Od kilku lat trwa proces między Radą Adwokacką a spadkobiercami Kotermanowiczowej o miljonowy spadek pozostawiony przez nią. Kotermanowiczowa umierając zapisała testamentem cały swój majątek wartości przeszło milion złotych na fundację dla osób poświecających się nauce prawa, wyznaczając jako wykonawcę testamentu Radę Adwokacką w Warszawie.

Spadkobiercy, którzy zostali pokrzywdzeni przez ten testament, wystąpili do Sądu Okręgowego o uznanie testamentu za nie ważny, gdyż w momencie sporządzenia testamentu ś. p. Kotermanowiczowa cierpiała na zaburze-

nia psychiczne i nie była w pełni władz umysłowych.

Sąd Okręgowy powołał do sądu spadkobierców oddalił. Natomiast Sąd Apelacyjny w całej rozciągłości uwzględnił. Wskutek uchwały tego wyroku przez Sąd Najwyższy wczoraj sprawa znalazła się ponownie w Sądzie Apelacyjnym. Do osądzenia sprawy jednakże nie doszło, gdyż pełnomocnicy Rady Adwokackiej oświadczyli, iż są w posiadaniu listów ś. p. Kotermanowiczowej do męża, których załączenie do akt sprawy może mieć doniosłe znaczenie.

Wobec tego Sąd Apelacyjny rozprawę odroczył.

Jako zawiadowca stacji

sprzedawał złodziejom fałszywe bilety

We czwartek rozpoczął się w Sądzie Okręgowym proces przeciwko dwóm kasjerom kolejowym na dworcu Głównym w Warszawie o kradzież 5000 zł.

Wczoraj Sąd Okręgowy rozpatrywał inną sprawę spytynich macherów, którzy również narazili koleje państwowe na poważne straty.

Na ławie oskarżonych zasiadł emerytowany pomocnik zawiadowcy stacji kolejowej, Bolesław Szubko, oskarżony o fabrykowanie fałszywych biletów okręgowych. Szubko z użytych biletów okręgowych wywabiał nazwiska i daty ich ważności, wstawiając nowe. Klientela jego składała się

ze złodziei i innych metów społecznych. Oprócz niego na ławie oskarżonych zasiada kilkunastu innych karany Szyja Kawalblum oraz Wójcik, Ługowski i Dobrogoński, którzy korzystali z fałszywych biletów. Szubko przyznaje się do winy i na swoje usprawiedliwienie podaje, że dopuszczał się fałszerstw pod terorem złodziei. Pozostali oskarżeni natomiast dowodzą, iż są niewinni i tłumaczą się naiwnie, iż nie wiedzieli, że bilety są sfałszowane, a kupowali je od Szubki tylko dlatego, iż bali się iść do Orbisu, gdzie byli znani jako złodzieje, a przypuszczali, że Szubka bilety te w Orbisie kupował.

Straszny mord pod Ropczycami

KRAKÓW 20. 3. W odludnym domu we wsi Świerniku w pow. ropczyckim od wielu lat mieszkał 70-letni żyd, Chaim Gralicer, z 40-letnią żoną Heleną. Gralicer utrzymywał się z kawałka ziemi, a poza tem z handlu drobnem i kiedy się nadarzyło — bydleł. Gralicerowie żyli samotnie, nie utrzymywali nawet stosunków sąsiedzkich, a byli nawet pozbawieni służby. W okolicy krążyły pogłoski, jakoby Gralicerowie posiadali większe oszczędności.

Kiedy we czwartek, o godzinie 9-ej rano zaszedł do domu ich jeden z sąsiadów z interesem, zauważył drzwi otwarte, a kiedy wszedł do wnętrza chałupy, przed stawiał się jego oczom potworny

widok. Na łóżku zobaczył zmasakrowane od uderzeń jakimś twardym narzędziem zwłoki Gralicerowej, obok zaś na podłodze również zmasakrowane zwłoki Gralicera.

O swem strasznym odkryciu powiadomił sąsiad najbliższy posterunek policji, która w sprawie odkrytej zbrodni wszczęła dochodzenie. Tio morderstwa podwójnego nie jest znane. Na podstawie przypuszczeń, ma się do czynienia z morderstwem rabunkowym jakby na to wskazywały porzuczone w chacie Gralicerów rzeczy.

Pościsg za sprawcami do południa we czwartek, nie dał rezultatu. W okolicach zarządzono obławy.

Zawieszenie żydowskich organizacji w Częstochowie

CZĘSTOCHOWA 20. 3. Na mocy zarządzenia starosty zawieszono w czynnościach szereg żydowskich organizacji robotniczych, kulturalnych i sportowych, a mianowicie: „Kultur - Liga”, „Bibliotekę im. Medema”, „Powazehne Bibliotekę Robotniczą” oraz kluby sportowe „Jutrznia”, „Gwiazda”, „Błyskawica” i inne.

O park sportów wodnych dla dzielnicy północnej

Lewy brzeg Wisły w granicach Warszawy, począwszy od ul. Karowej zanieczyszczony jest częściowo ściekami, odprowadzanymi przez burzowce, poczynając od ul. Karowej i kończąc na Biełanach. Ścieki te do tego stopnia zanieczyszczają rzekę przy lewym brzegu, że Wisła na omawianym odcinku nietylko nie nadaje się dla kąpiei i plażowania, ale nawet dla uprawiania sportu wioślarskiego. Pomimo jednak zakazów, mieszkańcy dzielnicy północnej (dzielnice staromiejska handlowa, Powązek, Burek, Żoliborz, Marymont, Potok i Bielany) zamieszkałej przez przeszło 300.000 osób, zmuszeni są korzystać z dzikich plaż.

W związku ze zbliżającą się wiosną byłoby pożądaną, aby elbrzysm lacha Potocka, znajdującej się pomiędzy Żoliborzem i Biełanami, była wyznaczona dla urządzenia zamkniętego naturalnego kąpieliska. Można by było dokonać tego małym nakładem finansowym. Chodziłby bowiem tylko o wyprostowanie linii lachy, oczyszczenie samej lachy etc.

W ten sposób powstałby upragniony przez mieszkańców dzielnicy północnej park sportów wodnych, z którego korzystaliby również słuchacze pobliskiego C. I.

O aresztowania w Mławie

W Mławie w najbliższym czasie odbędzie się zebranie właścicieli okolicznych gruntów, którzy mają przekazać bezpłatnie miastu potrzebne na ten cel odcinki gruntów.

2.265.814 zł.

Na dz. 19 b. m. ogólna suma wpływów na fundusz budowy pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie osiągnęła 2.265.814.30 zł.

Książki nadesłane

W. O. Newman „Kaliasta”: tłumaczenie W. Grochowskiej. Wydawnictwo ks. Pallotyńów. Ciekawa powieść Kaliasty.

Maria Fridrich Brzozowska „Zawile Drogi”: Wydawnictwo ks. Pallotyńów. Doskonała powieść współczesna odzwierciedlająca z wernym nierażącym realizmem życie.